

“Ingen skal
bli utsatt for
seksuelle
overgrep”

Årsrapport 2019

Innhold

Tilbakeblikk på 2019 ved daglig leder	3
1.0 Om Fellesskap mot seksuelle overgrep	5
1.1 Tilknyttede sentre	5
1.2 Formål og vedtekter	5
1.3 Styremøter og årsmøtet	6
1.4 Personalsituasjon og drift	6
1.5 Finansiering	6
1.6 Regnskap	7
2.0 Regnskap og revisjonsberetning	9

Statistikk og finansiering

Den årlige statistikken fra Bufdir viser at antallet brukere ved Smiso økte med 37 % fra 2013 til 2018. Veksten utgjøres hovedsakelig av brukere som selv har vært utsatt for seksuelle overgrep, men også antallet pårørende som bruker sentrene har økt. Da statistikken for 2018 kom i juni 2019, uttalte direktør i Bufdir, Mari Trommald, i en pressemelding at:

«Vi mener det er en styrke at sentrene mot incest og seksuelle overgrep gir et tilbud til en variert brukergruppe. Det understreker viktigheten av at tilbudet tilrettelegges individuelt etter brukernes behov.»

Fmso er glad for denne anerkjennelsen av at sentrene jobber for et likeverdig tilbud, og antallet brukere viser at det vi gjør er viktig. Vi ser likevel at noen sentre må gjøre begrensninger i sine tilbud på grunn av manglende finansiering. Som vi har poengtert ved flere anledninger de senere årene, trenger sentrene en mer forutsigbar finansiering dersom tilbudet fortsatt skal være lavterskel og fleksibelt. Vi ble derfor svært glad da Barne- og familiedepartementet i et tillegg til tildelingsbrevet for 2019 ga Bufdir i oppdrag å

«(...) sette i gang en utredning av alternative modeller for finansiering av sentrene mot incest og seksuelle overgrep, herunder også økonomiske og administrative konsekvenser. Minst én av modellene som foreslås skal være kostnadsnøytral. Formålet med arbeidet er å vurdere om endringer i finansieringsmodellen og regelverket kan bidra til større forutsigbarhet og mer robuste sentre.»

Fmso ser frem til arbeidet med finansieringsordningen.

Forebygging og hjelp i tide

I juni la regjeringen frem en ny handlingsplan mot voldtekt. Allerede i forordet blir det klart at «(T)iltakene i planen skal dekkes innenfor gjeldende budsjettammer og vil gjennomføres når det er økonomisk mulig», og vi ser dermed på planen mer som en forflytning av midler enn en satsing på utsatte. Vi ser også alvorlig på uttalelsen om at «når voldtekten først har skjedd er det ingen tiltak fra det offentlig som fullt ut kan rette denne opp». Dette er et resonnement som ikke tar hensyn til ivaretagelsen av utsattes helse og fremtid. Det er viktig at regjeringen legger vekt på forebygging, men det må også være en satsing på de som allerede er utsatt. Vi vet at det finnes en fremtid for utsatte for seksuelle overgrep.

Fmso mener at regjeringen har en vei å gå for å behandle seksuelle overgrep som det folkehelseproblemet det er. Vi deler regjeringens ønske om at en satsning på forebyggende arbeid skal føre til en reduksjon i antall overgrep, men det må også satses på hjelp til utsatte og pårørende. Både voksne og barn må ha gode, tilpassede og tilgjengelige tilbud. Det har ikke vært en reduksjon i omfanget av seksuelle overgrep i Norge de senere årene, hvilket innebærer at det er behov for en helhetlig og mer omfattende satsning enn vi ser i dag. Forebygging og hjelp til utsatte er to viktige og overlappende satsingsområder som ikke kan settes opp mot hverandre.

For mange er hjelp i tide det som trengs for å komme videre. Derfor trenger vi faglig sterke lavterskeltilbud som er lett tilgjengelige over hele landet, der man kan komme uten henvisning og

uten ventetid. Det må finnes noe for de som er for friske for DPS, men som ønsker å bearbeide det de har opplevd. Når sentrene over tid opplever økt pågang, uten at budsjettene økes tilsvarende, medfører dette på sikt en uheldig innskrenking av et viktig tilbud. Dette har vi i 2019 spilt inn til den nye handlingsplanen mot vold i nære relasjoner.

Heldigvis opplever vi også positiv utvikling på feltet. I november 2018 sendte Fmso høringsuttalelse til fagfornyelsen med innspill til de nye læreplanene for grunnsopplæringen. Her problematiserte vi blant annet at vold og overgrep ikke forekom som begreper i skissene som da forelå. Vi ba om at de nye læreplanene skulle sikre barn og ungdom kunnskap om sine rettigheter når det gjelder kropp, grenser og seksualitet på alle trinn i skolen, og gi handlingskompetanse i møte med vold og overgrep - også digitalt. Vi er glade for å se at vi er hørt på de mest vesentlige punktene, og at norske utdanningsmyndigheter har presentert et læreplanverk som gir rom for en helhetlig og tverrfaglig tilnærming til disse temaene på alle trinn.

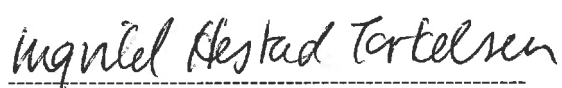
Lærerne er sentrale aktører i arbeidet for å sikre barn en trygg oppvekst, men lærerne trenger også gode støttespillere. Fortsatt vet vi at det er en stor utfordring at det ikke er nok kompetanse blant ansatte i skolen om seksuelle overgrep mot barn og at studenter fortsatt opplever at de mangler kompetanse om seksuelle overgrep mot barn. Vi vet også at lærere kan vegre seg for å snakke om overgrep, selv om de har lært om det i utdanningen.

Smiso har jobbet med dette i mange år, har høy kompetanse, og kan være viktige støttespillere for lærerne. En styrking av de frivillige organisasjonene som har erfaring på feltet, vil være en viktig støtte til skolens arbeid for å beskytte barn.

I Fmso skal vi gjøre vårt for at sentrenes faglige arbeid er tilgjengelig, synlig og forutsigbart, både for mottakerne av det forebyggende arbeidet og for nye brukere av sentrene. I 2019 har vi ferdigstilt de tre siste veilederne til den faglige plattformen: Veileder for hjelp til selvhjelp, Veileder for sosiale tilbud og Veileder for forebyggende arbeid i skolen. Disse blir tilgjengelige på nett i løpet av våren 2020. [Veilederne](#) gir til sammen et bredt bilde av sentrene sin praksis og målsettinger for å inkludere flere brukergrupper, og viser et felles faglig grunnlag for sentrene. I 2019 har vi hatt som mål å jobbe videre med å samles også i navn og uttrykk. Dette startet med en felles budskapsplattform for sentrene, der hovedbudskapet er «Du har tatt de første stegene. Sammen finner vi veien videre». Plattformen har utgjort grunnlaget for Trigger sitt arbeid med nytt navn og profil for sentrene og Fmso.

I 2019 har Fmso jobbet med politiske høringsinnspill for å påvirke og styrke organisasjonen og tilbudet til utsatte og pårørende. Vi har jobbet med å bli tydeligere i kommunikasjon og uttrykk for alle sentrene i paraplyen, for å tilby et enhetlig tilbud med høy kompetanse og kvalitet over hele landet. Alt til det beste for brukere av sentrene og for at «*Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep*».

Oslo, 05. februar 2020

Ingvild Hestad Torkelsen
Daglig leder

1. FELLESKAP MOT SEKSUELLE OVERGREP

FMSO ble etablert i 1999 og er fellesorganisasjonen til landets sentre mot incest og seksuelle overgrep og Dixi Ressurssenter mot voldtekt. Stiftelsen hadde per 31.12.19, 19 tilknyttede sentre og driftes av midler fra Barne-, ungdoms og familiedirektoratet og en årlig kontingent fra sentrene.

1.1 Tilknyttede sentre

I 2019 har følgende sentre vært tilknyttet stiftelsen:

1. Incestsenteret i Vestfold
2. Krise- og incestsenteret i Follo
3. Krise- og incestsenteret i Fredrikstad
4. Senter mot incest og seksuelle overgrep Oslo
5. Senter mot seksuelle overgrep Agder
6. Senter mot incest og seksuelle overgrep Hordaland
7. Senter mot incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal
8. Senter mot incest og seksuelle overgrep Nord-Trøndelag
9. Senter mot incest og seksuelle overgrep Nordland
10. Senter mot incest og seksuelle overgrep Sogn og Fjordane
11. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Oppland
12. Senter mot incest og seksuelle overgrep Rogaland
13. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Hamar
14. Senter mot incest og seksuelle overgrep Vest-Finnmark (Alta krise- og incestsenter)
15. Senter mot incest og seksuelle overgrep Sør-Trøndelag
16. Senter mot incest og seksuelle overgrep Telemark
17. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Troms
18. Dixi ressurscenter mot voldtekt
19. Senter mot incest og seksuelle overgrep Elverum
20. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Harstad (frem til 1. september)

1.2 Formål og vedtekter

FMSO har følgende formål:

- Samle sentre mot incest og seksuelle overgrep i Norge som arbeider etter selvhjelpsideologi
- Være bindeledd mellom medlemssentre for utveksling av kunnskap og erfaring
- Etablere felles kontaktpunkt på landsbasis
- Fungere som medlemssentrenes talerør i kontakt med myndigheter og media, og en høringsinstans i saker som omhandler seksuelle overgrep
- Være pådriver for medlemssentrenes kvalitets- og utviklingsarbeid

Stiftelsestilsynet godkjente 5. desember FMSO sine nye vedtekter. Disse finnes på fmso.no.

1.3 Styremøter og årsmøtet

Styret har i 2019 bestått av syv personer, hvorav en er vararepresentant. Følgende personer satt i styret etter årsmøtet 09. april:

Styreleder

Annette Holte   Kongsberggruppen

Nestleder

Geir Borgen   NKVTS

Styremedlemmer

Hanne Pedersen   Blå kors

Chatrine Elholm   Smiso Sogn og Fjordane

Grace Ellen Gjuvsland   Smiso Hordaland

Lars Due-Tønnessen   Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Vararepresentant

Rannveig Kvitte Andresen   Dixi ressurscenter mot voldtekt

Styremøter

Det var seks styremøter i 2019. 50 saker var oppe til behandling.

Styreledersamling

Styreledersamling for daglige ledere ved tilknyttede sentre og deres styreleder ble arrangert 05. februar. 9 styreledere møtte.

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 09. april. Det ble gjennomført valg av nye styremedlemmer. 12 daglige ledere møtte.

1.4 Personalsituasjon og drift

Daglig leder Ingvild Hestad Torkelsen og konsulent Sunniva Lundh har utgjort den faste staben på 1,5 årsverk. I tillegg har det vært ansatt to prosjektmedarbeidere som har jobbet med veilederne: Hedda Hakvåg (frem til 28.2) og Kris Bue (1.3 – 31.8).

Fmso har kontor i Actis sitt kontorfellesskap i Torggata 1 i Oslo sentrum.

1.5 Finansiering

Fmso har i 2019 vært finansiert av driftstilskudd fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet med kr. 1 432 000,-.

De tilknyttede sentrene betaler 0,5 % av budsjettet sitt i kontingent til Fmso. I 2019 utgjorde dette kr. 575 056,-.

Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging (Kfk) tildelte kr. 500 000,- i prosjektmidler til prosjektet «Veiledere til faglig plattform».

Samlet inntekt i 2019 var kr. 2 507 056,-.

Det kom et ekstraordinært tilskudd fra 15 av de tilknyttede sentrene på tilsammen kr. 145 000,-, til arbeidet med nytt navn.

I tillegg ble kr. 335 874,- av prosjektmidlene fra Kfk overført fra 2018.

1.6 Regnskap

Resultatregnskapet for drift i 2019 viser et underskudd på kr. 223 801,-. Underskuddet er dekket av midler overført fra 2018.

Styret kjenner ikke til noen forhold av viktighet for å bedømme stiftelsens stilling og resultat som ikke fremgår av regnskapet og balansen med noter. Årsregnskapet gir derved et rettviseende bilde av stiftelsens inntjening, likviditet og finansielle stilling. Det er heller ikke etter regnskapsårets utgangspunkt intrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Regnskapet for 2019 er utført av Line Smith i Actis – rusfeltets samarbeidsorgan.

Revisor er Jan Skår, Agder Revisjon AS.

Fmso er forsikret via yrkesskadeforsikring og reiseforsikring i If. Styremedlemmene har ansvarsforsikring i If. Fmso har offentlig tjenestepensjon i KLP. Årsregnskap for 2018 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

Styret i Fellesskap mot seksuelle overgrep

Oslo, 05. februar 2020

Annette Holte
Styreleder

Geir Borgen
Nestleder

Hanne Pedersen
Styremedlem

Grace Ellen Gjuvsland
Styremedlem

Chatrine Elholm
Styremedlem

Lars Due-Tønnessen
Styremedlem